

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут охорони здоров'я

08-01-128S

СИЛАБУС

SYLLABUS

Теорія і методика адаптивного спорту		Theory and methodology of adaptive sports
Шифр за ОП	ВВ1.2	Code in Degree Programme
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor`s (first)
Галузь знань: Охорона здоров'я	22	Field of Knowledge: Health Care
Спеціальність: Терапія та реабілітація	227	Field of Study: Therapy and Rehabilitation
Спеціалізація: Фізична терапія	227.1	Specialization: Physical Therapy
Освітня програма: Фізична терапія, ерготерапія	227_	Degree Programme: Physical Therapy, Occupational Therapy

РІВНЕ-2024

Силабус освітнього компонента «Теорія і методика адаптивного спорту» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія, ерготерапія» спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», спеціалізація 227.1 «Фізична терапія». Рівне. НУВГП. 2024. 8 с.

ОПП на сайті університету:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/31760>

Розробники силабусу:
е-підпис Нестерчук Н.Є., доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання;

е-підпис Козачок Н.М., старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання.

Силабус схвалений на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання

Протокол № 1 від “28” серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри теорії та методики фізичного виховання:
е-підпис Гамма Тетяна Вікторівна, к.б.н., доцент

Керівник освітньої програми:

е-підпис Нестерчук Н.Є., доктор наук з фізичного виховання і спорту,
професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІОЗ

Протокол № 1 від “29” серпня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІОЗ:

е-підпис Григус І.М., д.м.н., професор.

© Нестерчук Н.Є.
2024

© Козачок Н.М.
2024

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
Теорія і методика фізичного виховання	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація	227.1 Фізична терапія
Рік навчання, семестр	3 рік – 5 семестр
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС
Лекції	26
Практичні	30
Самостійна робота	64
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	Українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
ПРОФАЙЛ РОЗРОБНИКА	

	<p align="center">Нестерчук Наталія Євгенівна доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії</p>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Нестерчук_Наталія_Євгенівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-2199-3403
Канали комунікації	n.e.nesterchuk@nuwm.edu.ua
ПРОФАЙЛ РОЗРОБНИКА	
	<p align="center">Козачок Наталія Миколаївна старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання</p>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Козачок_Наталія_Миколаївна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-1955-9459
Канали комунікації	n.m.kozachok@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
<p>Мета вивчення ОК: формування у здобувачів вищої освіти знань про історію виникнення та особливості різних напрямів адаптивного спорту, а також основ організації фізичної культури і спорту для людей з обмеженими можливостями здоров'я та дітей з особливими потребами. Залучення здобувачів до розуміння значущості активного суспільного життя для осіб з обмеженими можливостями.</p>	
<p>Завдання вивчення ОК: ознайомлення з теоретичними основами адаптивного спорту; формування практичних умінь та навичок організації навчально-тренувальних занять з адаптивного спорту для осіб з різними нозологіями; розвиток здатності проводити фізичні вправи для дітей і дорослих з обмеженими фізичними та психічними можливостями.</p>	
<p>Лекційний курс відображає основні положення організації фізичної культури та спорту для людей з обмеженими можливостями здоров'я, дітей з особливими потребами, залучення їх до активного суспільного життя. Практичні заняття спрямовані на закріплення теоретичного матеріалу, викладеного під час лекцій, направлені на формування у здобувачів вищої освіти вмінь та навичок застосування у практичній діяльності засобів, форм організації та проведення навчально-тренувальних занять, організації та проведення змагань з адаптивного спорту при різних нозологіях. Здобувачі вищої освіти повинні вміти проводити фізичні вправи для дітей і дорослих з обмеженими фізичними і психічними можливостями, заохочувати їх до занять спортом, а також вирішувати питання, що виникають у процесі їх фізичного виховання.</p>	
Посилання щодо розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle	
http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/31760	
Компетентності	

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 04. Здатність працювати в команді.
ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.
ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Програмні результати навчання

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Структура та зміст освітнього компонента

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ (26 год)

Тема 1. Загальна характеристика спорту людей з обмеженими можливостями здоров'я (2 год).
Тема 2. Історичні аспекти розвитку адаптивної фізичної культури (2 год).
Тема 3. Спорт людей з обмеженими можливостями здоров'я у міжнародній Олімпійській системі (2 год).
Тема 4. Спорт людей з обмеженими можливостями здоров'я в Україні сьогодні (2 год).
Тема 5. Класифікації у адаптивному спорті (2 год).
Тема 6. Система класифікації та кваліфікації спортсменів (2 год).
Тема 7. Корекційно-реабілітаційна програма (2 год).
Тема 8. Спортивна підготовка людей з обмеженими можливостями здоров'я, що мають пошкодження опорно-рухового апарату (2 год).
Тема 9. Спортивна підготовка людей з вадами зору (2 год).
Тема 10. Спортивна підготовка людей з вадами слуху (2 год).
Тема 11. Тренувальні заняття людей з відхиленнями розумового розвитку (2 год).
Тема 12. Програми Спеціальних Олімпіад (2 год).
Тема 13. Контроль підготовленості спортсменів у адаптивному тренуванні (2 год).

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (30 год)

Тема 1. Адаптивний спорт як різновид адаптивної фізичної культури (2 год).
Тема 2. Виникнення та розвиток адаптивних видів спорту (2 год).
Тема 3. Світова структура спорту людей з обмеженими можливостями здоров'я (2 год).
Тема 4. Структура спорту людей з обмеженими можливостями здоров'я в Україні сьогодні (2 год).
Тема 5. Спортивна реабілітація учасників бойових дій в Україні (2 год).
Тема 6. Необхідність класифікацій у адаптивному спорті (2 год).
Тема 7. Проведення класифікації та кваліфікації спортсменів (2 год).
Тема 8. Завдання і зміст корекційно-реабілітаційної програми (2 год).
Тема 9. Особливості спортивної підготовки людей з обмеженими можливостями здоров'я, що мають пошкодження опорно-рухового апарату (2 год).
Тема 10. Особливості спортивної підготовки людей з вадами зору (2 год).
Тема 11. Особливості спортивної підготовки людей з вадами слуху (2 год).
Тема 12. Особливості тренувальних занять людей з відхиленнями розумового розвитку (2 год).
Тема 13. Характеристика програм Спеціальних Олімпіад (2 год).
Тема 14. Види та методи контролю у адаптивному тренуванні (2 год).
Тема 15. Безбар'єрне спортивне середовище в Україні (2 год).

Методи та технології навчання

Методи: демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/ дебати, аналіз ситуації.

Технології:

Неімітаційні (розгляд проблемних питань, демонстрація відео).

Робота в малих групах (команді).

Проектна технологія.

Аналіз конкретних ситуацій (case study).

Групова робота, спільне вирішення завдань в групах, обговорення теми з метою розвитку критичного мислення, використання відео- та аудіоматеріалів, використання елементів гри для підвищення мотивації до діяльності, розв'язання реальних проблем та ситуацій для засвоєння знань.

Форми проведення занять

Лекції, аналіз конкретних ситуацій, презентації, дискусії та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проєкційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання

Знання, вміння та навички, набуті під час занять, оцінюватимуться на практичних заняттях та колоквиуму по всьому матеріалу.

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам вищої освіти потрібно засвоїти теоретичний матеріал, вчасно виконати завдання за темами практичних занять, вчасно здати модульні контролі знань.

За усні, письмові та самостійні завдання здобувачі вищої освіти отримують від 0 до 60 балів.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти.

За виконання завдання здобувач вищої освіти отримує бали:

	Короткий зміст завдання	За якісне представлення завдання, його подання/показ/ висвітлення/ виконання	За відповіді на запитання	Всього балів
Тема 1 (2 год.)	Визначити відмінності адаптивного спорту від інших видів адаптивної фізичної культури. Розповісти про особливості сучасного спорту осіб з обмеженими можливостями здоров'я.	2	2	4
Тема 2 (2 год.)	Проаналізувати історичні аспекти започаткування та розвитку спортивних змагань осіб з обмеженими можливостями здоров'я. Розглянути філософію, основну мету і завдання Спеціальних Олімпіад.	2	2	4
Тема 3 (2 год.)	Розповісти про міжнародні організації, що здійснюють управління інваспортом. Розглянути взаємодію міжнародних суб'єктів інваспорту.	2	2	4
Тема 4 (2 год.)	Розповісти про структуру спорту осіб з обмеженими можливостями здоров'я в Україні. Розглянути державну програму з питань фізичної культури і спорту серед осіб з обмеженими можливостями здоров'я.	2	2	4

Тема 5 (2 год.)	Підготувати інформацію про спортивну реабілітацію ветеранів війни в Україні. Розповісти про державну програму ветеранського спорту.	2	2	4
Тема 6 (2 год.)	Проаналізувати види класифікацій спортсменів у адаптивному спорті. Розповісти про особливості організації та проведення змагань з адаптивного спорту	2	2	4
Тема 7 (2 год.)	Провести аналіз важливості системи класифікації та кваліфікації спортсменів з обмеженими можливостями здоров'я.	2	2	4
Тема 8 (2 год.)	Вивчити завдання та зміст корекційно-реабілітаційної програми. Розповісти про засоби, форми організації та проведення навчально-тренувальних занять для спортсменів з обмеженими можливостями здоров'я. Знайти інформацію про табори активної реабілітації в Україні.	2	2	4
Тема 9 (2 год.)	Розповісти про спортивну підготовку спортсменів з ПОРА, скласти схему силового тренування.	2	2	4
Тема 10 (2 год.)	Розповісти організаційні положення проведення тренувань незрячих спортсменів.	2	2	4
Тема 11 (4 год.)	Визначити основні методи навчання спортивної техніки під час тренувань спортсменів з вадами слуху.	2	2	4
Тема 12 (2 год.)	Розповісти про умови для тренувань спортсменів, що мають відхилення розумового розвитку. З'ясувати правила участі у Спеціальних Олімпіадах.	2	2	4
Тема 13 (2 год.)	Вивчити структуру обов'язкової тренувальної програми Спеціальних Олімпіад. Розповісти про тренувальні та волонтерські програми Спеціальних Олімпіад. Продемонструвати вміння заповнювати анкету учасника програми «Фанфітнес».	2	2	4
Тема 14 (2 год.)	Розповісти про завдання етапного, поточного і оперативного контролю у адаптивному спорті. Вивчити рекомендації до профілактики травм і підвищення безпеки тренувань.	2	2	4

Тема 15 (2 год.)	Охарактеризувати програму безбар'єрності в Україні. Підготувати інформацію про всеукраїнські програми «Так, я можу!», «Спортивний наставник», «Нова фізична культура».	2	2	4
Всього за аудиторні заняття				60
<p>Модульний контроль проходить у формі тестування: 20 балів – модуль 1; 20 балів – модуль 2.</p> <p>У тесті 19 запитань різної складності: рівень 1 – 13 запитань по 1 балу (13 балів), рівень 2 – 2 запитання по 2 бали (4 бали), рівень 3 – 1 запитання по 3 бали (3 бали). Усього – 20 балів за один модульний контроль.</p> <p>Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів вищої освіти, можливість подання апеляції: https://ep3.nuwm.edu.ua/21123</p>				
Рекомендована література (основна, допоміжна)				

Основна

1. Адаптивна фізична культура: навч.-метод. посіб. для студентів факультетів фізичного виховання. Укл. Марія Миколаївна Трояновська; Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2018. 104 с.
2. Адаптивне фізичне виховання: навчально-методичний посібник. Ред. Н. О. Борецька. Миколаїв, МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2019. 216 с.
3. Маляр Е. І., Маляр Н. С. Основи спортивної підготовки: Навчальний посібник / Тернопіль, ТНЕУ: Економічна думка, 2018. 96 с.
4. Маляр Е. І. Методичні основи адаптивного спорту: Методичні рекомендації / Е. І. Маляр, Н. С. Маляр. Тернопіль, ЗУНУ: 2022. 32 с.
5. Когут І. Сутність підготовки тренера для роботи зі спортсменами з інвалідністю / Ірина Когут, Вікторія Маринич, Катерина Чебанова // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. Київ: Олімпійська література, 2017. № 3. – с. 20-25.
6. Матвеев С. Ф. Адаптивний спорт: навчально-наочний посібник / С. Ф. Матвеев, І. О. Когут, О. В. Борисова (та ін.). Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2014. 116 с.
7. Розторгуй М. Підготовка спортсменів з інвалідністю на етапі спортивно-реабілітаційної підготовки в силових видах спорту / Марія Розторгуй, Аліна Передерій // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві / уклад. А. В. Цьось, С. Я. Індика. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. № 1(41). С. 61-66.
8. Теорія і методика адаптивної фізичної культури: навч.-метод. посібник для студентів/ Н. А. Деделюк. – Луцьк: Вежа-Друк, 2014. – 68 с.

Допоміжна

1. Арефьев В. Г. Основы теории та методики физического воспитания: учебник. Ред. В. Г. Арефьев – 2-ге вид. перероб. і доп. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2020. 378 с.
2. Бекар С.В. Особливості біонічного протезування і перспективи його застосування в адаптивному спорті/С.В. Бекар, І.О. Когут, О.В. Дев'ятаєва//X Міжнар. конф. «Молодь та Олімпійський рух»: зб. тез доповідей. Київ, 2017. – с.202-203.
3. Головка А.М. Адаптивний спорт. Методичні вказівки для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього рівня бакалавр. – Київ: КНУБА. Талком, 2022, 21 с.
4. Імас Євгеній, Борисова Ольга, Когут Ірина. Особливості змісту професійної підготовки фахівців сфери фізичної культури та спорту щодо роботи з особами з інвалідністю. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: збірник наукових праць № 3 (35), 2016.
5. Дутчак М.В. Спорт для всіх в Україні: теорія і практика. К.: Олімп. л-ра, 2009. 279 с.
6. Завацька Л.А. Гордимся професійними здобутками випускників. Рівне: Інванет. 2021.
7. Осадченко Т.М., Семенов А.А., Ткаченко В.Т. Адаптивне фізичне виховання. Навч. посіб. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014. 212 с.
8. Особливості взаємозв'язків координаційних здібностей із психічними процесами та властивостями в молодших школярів із затримкою фізичного розвитку / О. А. Турчак, В. П. Романюк, М. О. Коць //Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – 2016. - № 4 (32). – с. 196-200.
9. Товт В.А., Сусла В.Я. Теорія і практика національної системи спорту для всіх: навч. посіб. Ужгород: ПП «Данило С.І.», 2017 128 с.
10. Tuchak O., Romaniuk V. Methodology Of Training Coordinating Exercises Of Young Schoolchildren With The Psychic Development Delay At Lessons Of Physical Training EUREKA: Social and Humanities. – 2018. - № 2. – с. 52-59.
11. Organizational basics implementation of the programs of Special Olympics / Yevgenij Prystupa, Alina Perederiy, Yuriy Briskin, Maryan Pityn // Harvard Journal of Fundamental and Applied Studies. – 2015, - № 1(7), Vol. 8. – P. 266-272.
12. Roztorhui M. The training system of athletes with disabilities in strength sports / Marija Roztorhui, Alina Perederiy, Yuriy Briskin, Olexandr Tovstonog // Sportlogia. – Banja Luka, 2018. – Т. 14, N 1. – P. 98-106.

Інформаційні ресурси в Інтернет

www.paralympic.org
www.paralympic.org.ua
www.specialolympics.org
www.deaflympics.org
www.ciss.com
www.ibsa-sports.org

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі вищої освіти залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень, а також мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, і можуть бути залучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, вміння відчувати настрій співрозмовника, вміння працювати в команді, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, знаходити вихід зі складних ситуацій, комунікативні якості, навички ведення перемовин, навички усного спілкування, працелюбність, саморозвиток, творчі здібності (креативність).

Дедлайни та перескладання

Перездача відбувається шляхом відпрацювання практичних занять. Можливе отримання додаткових балів за волонтерську роботу у реабілітаційному центрі кафедри.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно з «Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/30369/>. Згідно з цим документом і реалізується право здобувачів вищої освіти на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно графіка. Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, згідно з відповідним Положенням про неформальну та інформальну освіту в НУВГП (<https://https://ep3.nuwm.edu.ua/28363/>).

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, Future Learn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даного освітнього компонента, його програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Всі здобувачі вищої освіти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що пов'язані з навчальною роботою. Здобувачі вищої освіти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці.

Здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Здобувачі вищої освіти зобов'язані брати участь у всіх заняттях.

Лекції та практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі, згідно з розкладом.

Відпрацювати пропущені заняття можна під час консультацій з предмету.

Заняття онлайн можуть проводитися за допомогою Google Meet за кодом.

Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний навчальний план згідно з відповідним положенням <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/20050>.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки за дозволом викладача.

Розробники:

доктор наук, професор Нестерчук Н.Є.

старший викладач Козачок Н.М.

Автор
Завідувач кафедри

Наталія НЕСТЕРЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №82
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100